

[Søren Jensen (Hasseris).]

prisstigningerne på landbrugsejendomme løses, må det gøres mindre fristende at erhverve landbrugsejendom i spekulationsøjemed. Det er klart, at det alt andet lige er en bedre forretning for folk med høje marginale beskatningsprocenter at investere i landbrug, end det er for gruppen med lave marginale beskatningsprocenter, den gruppe, der typisk omfatter den nyetablerede unge landmand, og som man meget må beklage at ministeren har søgt at beskære igennem besparelser i lovgivningen om unge landmænds etablering.

Reglerne for ophævelse af landbrugspligten foreslås skærpet derhen, at råstofudnyttelsen og rekreativ udnyttelse ikke længere skal være gældende som betingelse for en ophævelse af landbrugspligten. Jeg mener, at disse ting er tilstrækkeligt reguleret gennem råstofloven og zoneloven. Måske skal vi i denne forbindelse se på store virksomheders opkøb og her på, at når man køber op, skal man selvfølgelig have det råstof, man har brug for, men de lodder, der ingen råstoffer er i, og fraliggende lodder kunne man jo passende ved en sådan lejlighed tildele ejendomme i området, så man skabte en bedre arrondering af en række landbrug.

Ministerens forslag om at kræve udstykning til bunds, hvor restparcellen ikke skønnes at være bæredygtig, vil jeg være meget betænkelig ved, i hvert fald i form af en generel bestemmelse. Jeg finder det værdifuldt for mange byfolk, ikke mindst familier med børn, at der er lidt jord omkring de nedlagte landbrug, som de køber.

I 1971 fik vi indført en bestemmelse om, at en landmand kan tilplante en del af sin ejendom. Efter lovforslaget begrænser man tilplantningsretten meget. Jeg kan ikke se, der er nogen begrundelse for en sådan stramning af de gældende bestemmelser.

Endvidere skal der efter lovforslaget indhentes tilladelse for at kunne forpagte en ejendom i mere end 10 år. Det er et indgreb i den frie aftaleret mellem ejer og forpagter, hvilket vi finder hverken er hensigtsmæssigt eller rimeligt.

Landbrugsministeren foreslår, at samdrift skal begrænses til en vejafstand på 15 km mellem ejendommens bygninger. Ordet „samdrift“ er ikke nøjere defineret. Jeg er af den opfattelse, at afstandsspørgsmålet må

løse sig selv, som hr. H. C. Toft før var inde på, gennem den enkelte landmands overvejelse af, hvordan han bedst kan tilrettelægge produktionen i sit landbrug og bedst udnytte sine dyre maskiner.

Efter lovforslaget kan ubenyttede og stærkt skæmmende landbrugsbygninger kræves fjernet. Vi må erkende, at vi har stiftet bekendtskab med ødegårde, og vi er villige til at medvirke til at finde en løsning på dette problem.

Men det væsentlige i ministerens lovforslag er bestemmelserne om en erhvervelseskontrol med landejendomme. Ifølge lovforslaget skal egentlige landmænd frit kunne købe en landejendom, og landmænd defineres som personer, der har en uddannelse eller tidligere har forpagtet eller ejet en ejendom i 2 år eller i det hele taget har været beskæftiget ved landbruget i 2 år. Alle andre skal kun have lov at købe en landbrugsejendom efter særlig tilladelse, og det præciseres, at en sådan tilladelse ikke vil blive givet, hvis prisen skønnes at være urimelig høj, eller hvis formålet skønnes at være kapitalanbringelse, eller hvis der ved købet fremkommer en u hensigtsmæssig driftsstruktur.

Det skulle tilsyneladende efter ministerens mening i praksis betyde, at de fleste byfolk udelukkes fra at købe et landbrug, medmindre de da vil skifte erhverv. Det forholder sig næppe således, da der stadig er ret til fri erhvervelse for personer, der har en fjern fortid ved landbruget. Vi har set mange mennesker skifte erhverv, heriblandt også mange landmænd. Det kan der være flere årsager til, og det er en ærlig sag at få lyst til at skifte arbejde og erhverv. Mange landmænd har skiftet erhverv under 1950'ernes og 1960'ernes dårlige konjunkturer inden for landbruget, for at sige det rent ud, fordi mange har følt, de ikke kunne klare sig eller kunne tjene mere uden for landbruget. Andre har gjort det på grund af sygdom, bl. a. en dårlig ryg. Nogle har købt en mindre forretning, andre har taget arbejde i en virksomhed, hvor kravene til legemligt arbejde var mindre. Denne mulighed for at skifte erhverv eller kombinere erhverv betragter vi i venstre som et gode både for de pågældende og for samfundet. Vi ser nødig, det bliver sådan, at man stavnsbinder folk til et bestemt arbejde eller til et bestemt erhverv.